

Brüssel, 25.11.2021
SWD(2021) 341 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ

alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta ja vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate kohta

{COM(2021) 721 final} - {SEC(2021) 570 final} - {SWD(2021) 340 final}

Kommenteeritud kokkuvõte

Mõjuhindang järgmise ettepaneku kohta: Direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjate kohta

A. Vajadus meetmete järele

Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?

Komisjoni aruandes tehtud järelduste ja alternatiivsete investeerimisfondide (AIFide) valitsejaid käsitleva direktiivi toimimise teemal peetud avaliku konsultatsiooni käigus sidusrühmadelt saadud tagasiside põhjal on direktiiv avaldanud AIFide siseturu loomisele peamiselt positiivset mõju, andes võimaluse teha tõhusamat järelevalvet ja muuta fondide tegevus läbipaistvamaks ning parandades seega investorite kaitset. Samal ajal toodi aruandes ja konsultatsiooni raames esile mitu valdkonda, kus saaks teha sihipäraseid täiustusi, et parandada direktiivi tõhusust ja käsitleda valdkondi, kus järelevalveasutused tõlgendavad õigusnorme erinevalt. Finantsstabiilsuse riskide jälgimist ja juhtimist saaks parandada, eelkõige seoses Euroopa AIFide turu uute arengusuundadega või mõnel juhul selle mahajäämusega, sealhulgas investeerimisfondide antavate otselaenudega. Lisaks on juhul, kui investeringute haldajad annavad oma ülesanded edasi kolmandatele isikutele, AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi ja eurofondide direktiivi delegeerimiseeskirjade tõlgendamine ja kohaldamine liikmesriikides erinev, mis tekitab muret investorite kaitse pärast Euroopa Liidus. Need lüngad võivad tekitada laiemale finantsüsteemile üle kanduvaid riske, kuid piiravad ka järelevalveasutuste suutlikkust finantsüsteemi ohustavaid riske tuvastada ja maandada.

Mida selle algatusega loodetakse saavutada?

Algatuse peamine eesmärk on parandada AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi tõhusust ja õiguslikku toimimist kooskõlas selle peamiste eesmärkidega, milleks on investorite kaitse, AIFidest üldisele finantsstabiilsusele tulenevate riskide vähendamine ja AIFide turu lõimimise edendamine.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?

Liikmesriigid üksi ei suuda AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi eesmarke saavutada, st parandada AIFide turu lõimimist ning tagada üldine finantsstabiilsus ja investorite kaitse ühtsed eeskirjad. Sellist kogu turgu hõlmavat mõju on võimalik saavutada üksnes ELi tasandil meetmete võtmisega. Kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe AIFide valitsejaid käsitlev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik direktiivi esmakordsel kehtestamisel seatud eesmärkide saavutamiseks.

B. Lahendused

Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?

Eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks uuritakse käesolevas algatuses mitut poliitikavarianti ja määratakse kindlaks eelistatud valikud järgmistes valdkondades: i) ühtsete eeskirjade kehtestamine AIFide valitsejatele, kes valitsevad otselaenude andmise valdkonnas tegutsevaid fonde (laene väljastavaid fonde); ii) deponitoriumiteenuste osutamise parandamine väiksematel turgudel; iii) nõuete täpsustamine seoses fondivalitsejatega, kes delegeerivad teatavad ülesanded kolmandatele isikutele; iv) nõutava aruandluse kaudu kogutavate andmete taseme tõstmine; v) likviidsuse juhtimise vahendite kättesaadavuse ühtlustamine kogu liidus ning vi) väärtpaberite keskdeponitoriumide lisamine varade hoidmise ahelasse, et tagada deponitoriumide suutlikkus täita oma kohustusi ja kaitsta investoreid.

Teoreetiliselt oleks võinud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (ESMA) paluda järelevalvealast ühtsust edasi arendada. Siiski tõdeti, et sellel teemal on peetud arutelusid, kuid piisavaid edusamme ei ole tehtud, ning et vaja on normatiivse jõuga ühiseid standardeid.

Kes millist varianti toetab?

Paljud ELi avaliku sektori asutused pooldavad laene väljastavatele fondidele esitatavate nõuete ühtlustamist. Enamik avalikule konsultatsioonile vastanud avaliku sektori asutusi toetas ettepanekut täpsustada AIFide valitsejaid käsitlevas direktiivis ja eurofondide direktiivis sätestatud delegeerimiseeskirju. Avaliku ja erasektori sidusrühmad toetavad laialdaselt likviidsuse juhtimise vahendite ühtlustamist. Enamik sidusrühmi (umbes 70%) ja ESMA (oma arvamuses) toetavad väärtpaberite keskdeponitoriumide lisamist varade hoidmise ahelasse. Oma vastuses avalikule konsultatsioonile märkisid väiksema deponitoriumide turuga

liikmesriikide ametiasutused, et nad toetavad valitud varianti anda riiklikele pädevatele asutustele volitused lubada **depositooriumiteenuste** piiriülest hankimist. Enamik sidusrühmi eelistaks AIFide valitsejate ja eurofondide **järelevalvelise aruandluse nõuete** võimalike muudatuste puhul järkjärgulist lähenemisviisi.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised? Kuni 12 rida

Ettepaneku eesmärk on teha sihipäraseid muudatusi, et tegeleda AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi tõhusamaks ja tulemuslikumaks muutmise hindamisel esile tõstetud küsimustega. Laene väljastavaid fonde valitsevate AIFide valitsejate ühtlustatud õigusraamistik võimaldab neil fondidel tegutseda uutel turgudel ja suurendada oma mahtu, pakkudes reaalmajandusele alternatiivset rahastamisallikat. Parem juurdepääs likviidsuse juhtimise vahenditele ja riiklike pädevate asutuste võimalus aktiveerida nüansirikkam likviidsuse juhtimise vahend parandab finantsstabiilsust ja kaitseb investoreid. Terviklikumate nõutava aruandluse andmete abil on võimalik riskide kuhjumist süsteemis paremini jälgida. Piiriülene juurdepääs depositooriumiteenustele ja võrdsete võimaluste tagamine laene väljastavatele fondidele on kavandatud eesmärgiga suurendada pakkumist ja konkurentsi selles valdkonnas ning muuta ELi AIFide turg tõhusamaks. Delegeerimiseeskirjade täpsustamisega tagatakse, et investorid on kaitstud delegeerimiskokkulepete võimaliku kuritarvitamise eest. Väärtpaberite keskodepositooriumide lisamine varade hoidmise ahelasse tagaks investorite kõrgetasemelise kaitse, mis on depositooriumide ülesanne.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Ettepanekuga ei tohiks kaasneda märkimisväärseid majanduslikke, sotsiaalseid ega keskkonnakulusid. See ei tohiks põhjustada AIFide valitsejatele märkimisväärseid täiendavaid tegevuskulusid ning mõned meetmed võivad konkurentsi suurendamise ja tõhususe parandamise kaudu kulusid vähendada. Mis tahes lisakulud kaalub üles investorite kaitse ja üldise finantsstabiilsuse valdkonnas saadav kasu.

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?

Ettepanek peaks olema kasulik ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele, kuna sellega ühtlustatakse nõuded, mida kohaldatakse laene väljastavaid AIFe valitsevate AIFide valitsejate suhtes. See võimaldab neil fondidel väljastada laene kogu Euroopa Liidus ja pakkuda seega vajalikku alternatiivset rahastamisallikat VKEdele, eelkõige neile, kellel võib olla raske või kulukas saada laenu tavapäraselt laenuandjatelt.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Kuni järelevalvelise aruandluse nõuete läbivaatamise teise etapini ei ole oodata märkimisväärset mõju riigieelarvetele ega ametiasutustele.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Läbivaatamisel ei ole negatiivset majanduslikku, keskkonnaalast ega sotsiaalset mõju, samuti ei avalda see negatiivset mõju põhiõigustele. AIFide suurem suutlikkus anda laenu kestlikul viisil suurendaks kättesaadavat rahastamist reaalmajanduse ja eelkõige VKEde jaoks, kellel on pankadelt laenu saamisega sageli raskusi. Euroopa Liidu liikumisel kestlikuma tuleviku poole on aktiivne, kuid korrastatud erasektori võlaturg keskse tähtsusega.

D. Järelemeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Asjakohane oleks alustada AIFide valitsejaid käsitleva direktiivi läbivaatamist viis aastat pärast õigusraamistiku muudatuste jõustumist. Läbivaatamisel tuleks analüüsida laene väljastavate fondide turu toimimist ning sellest finantsstabiilsusele ja depositooriumide turu toimimisele tulenevaid riske ning teha kindlaks delegeerimise tavad. Tuleks analüüsida, kas likviidsuse juhtimise vahendite laiema valiku kasutuselevõtmine ja andmete detailsuse suurendamine on finantssüsteemi stabiilsust edendanud.